

Em permeto, aquesta vegada, de traspassar els límits del guió imposat, i dedicar les meves cabòries a l'art modern i no al contemporani. L'exemple del meu col·lega Francesc Fontbona, que em va trepitjar el territori tot parlant d'Antoni Tàpies a inicis d'any, m'hi autoritza. I, dit i fet, si una persona tan docta, assenyada i tranquil·la es permet una patacada considerable a un dels nostres artistes clàssics contemporanis, jo, que sóc més destraler i menys assenyat, em permetré uns quants jocs pirotècnics, ara que vénen falles, dedicats a un dels nostres artistes clàssics moderns de llevant. Encara que amb això de les traduccions sempre s'hi perd algun matís, i ara m'adono –i la GEC m'hi ajuda– que llevant, a més d'una franja de costa, pot ser també un vent bastant irat.

L'exposició dels plafons de la sala biblioteca de la seu de la Hispanic Society of America a Nova York, realitzats per Joaquim Sorolla entre el 1912 i el 1914, al MNAC, han fet un cert rebombori, i ha provocat un cert malestar, més enllà de les qualitats de l'artista, i del seu llegat, que tal com comporta l'excel·lent tasca dels comissaris (els senyors Felipe Garín i Facundo Llompart) és connotada, però elevat l'exhibició a nivell de mostra de tesi, bastida sobre criteris extraartístics, a partir de conceptes que són dogmes de fe, com l'amor a una pàtria i l'extermini històric de les avantguardes. Ningú que els hagi vistos *in situ*, com qui signa, no dubta de l'encert del desmuntatge dels 14 plafons, des del seu estatge novaiorquès, a les àmplies sales del MNAC, dissenyades per l'Aulenti. En guanya, naturalment, l'apreciació de la pinzellada, l'augment de la perspectiva, l'amplitud panoràmica de la visió de l'obra, l'apreciació sublim dels vius colors de l'artista (esperem que la neteja dels immensos plafons l'hagi pagada Bancaixa/Bancaja i no el MNAC!), però també la seva pretesa visió política, d'un estat uniforme i que no es permet més diferències entre els seus súbdits que les folklòriques i superficials imposades per unes fronteres, artificials com totes, però engolides per dret de conquesta. I no és que ho digui jo: els mateixos comissaris ho deixen ben clar en el programa-pòster que es regala als milers de persones que infatigablement

Sorolla blavero

Joan Abelló Juanpere

Una exposició, al MNAC, de pèrfida i ambivalent lectura, anima l'inici de l'esperada primavera.

visiten la mostra. He de confessar que el catàleg, en format biblia poliglota, només l'he fullejat. Bancaja/Bancaixa s'ha oblidat de lliurar-me'l, potser perquè dec estar a la llista de contemporani. M'excuso, doncs, a Garín i a Llompart de citar només el programa de mà, on sospito que, de forma concentrada, s'esmenten els seus criteris i intencions, com ha de ser i és d'agrair!

Per tant, que a ningú no li estranyi que la raó adduïda pels comissaris sobre la letargia de l'apreciació crítica positiva de Sorolla, propera al negacionisme d'altres evidències històriques del segle XX, sigui el que tècnicament esmenten com "la dictadura del gust imposada per l'esperit teleològic de les avantguardes". A una devaluació d'un dels períodes constituents de l'art contemporani, s'hi afegeix una lectura en clau política de l'artista, al gust i ideologia dels patrocinadors de la mostra. L'únic estrany de tot plegat és l'aquiescent submissió de l'hostatger local, que malgrat tot mostra un punt de rebequeria i dignitat amb la genial proposta de Francesc Quilez, de treball

filològic al voltant de l'obra magna de Sorolla, que sospito que no acompanyarà la marxa triomfal de l'esdeveniment, per tot... Espanya!

En definitiva, mai des de l'entrada de les tropes de Franco (enguany també d'aniversari, l'efemèride!) s'havia vist a Barcelona, tant esmentada públicament i a més de forma notòria, però ara en català o valencià, o com caràctus en vulguedir, la paraula *Espanya*. Personalment, i arran del fet, m'he convertit en assidu i quasi dependent del Fortasec. El primer que veig quan premo el botó, per elevar la persiana automàtica de la panoràmica finestra del meu temporal i cèntric apartament, és la paraula *Espanya*, gegantina, enorme i amenaçadora, malgrat que constitucional, a la façana del davant. Temo, a més, que tot plegat proliferarà en tants altres sectors, perquè l'art no deixa de ser una representació de la vida, i com ja comença a passar sovint, a més de fer de rucs (Sorolla també en representa alguns) ens tocarà pagar el beure!

jabello@eina.edu